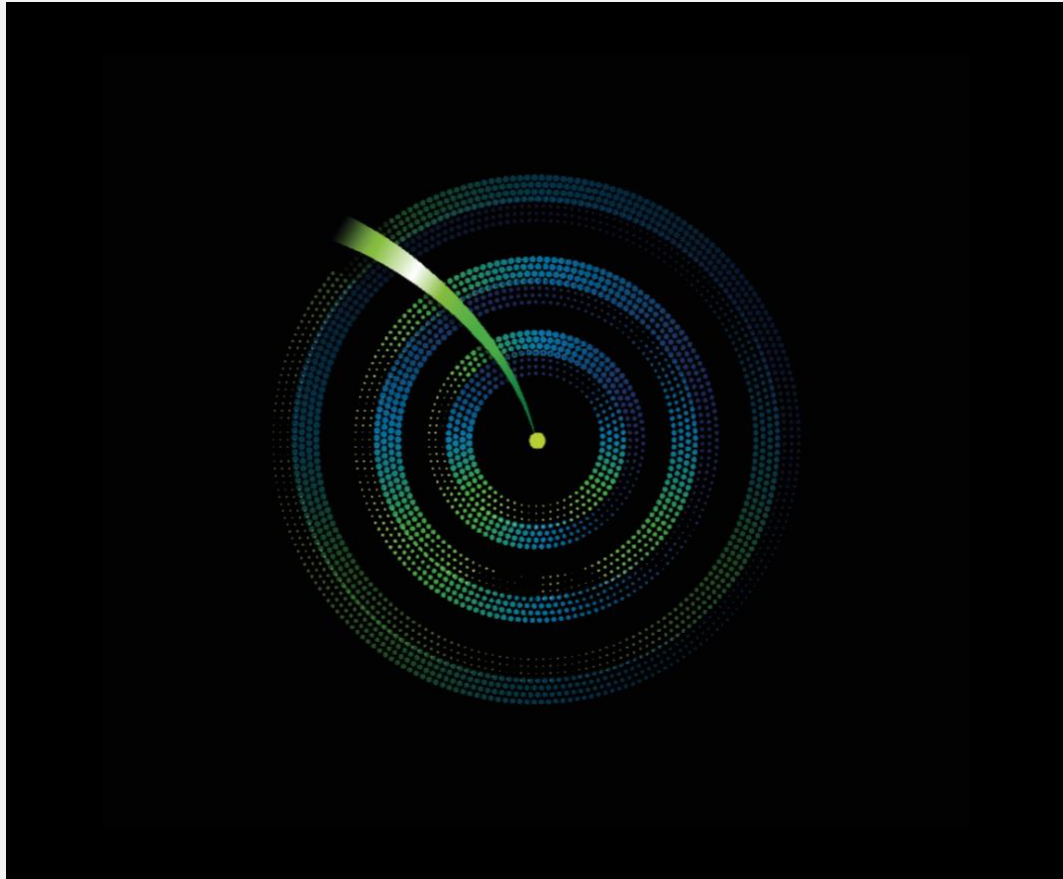

חוזר מיסים 10.2023

בית המשפט העליון ברוב דיעות: רכישה עצמית של מניות
בידי חברות שהן מעין-שותפויות תמוסה בידי בעל המניות
הנותר, אך לפי שיעור חלקו בחברה טרם ביצוע העסקה-
פס"ד בית חוסן ומאיר סיידה

שלום לכולם,

ביום 13 בפברואר 2023 ניתן פסק הדין של בית המשפט העליון **שדן בשני ערעורים על פסיקות בתי המשפט המחוזיים אשר אוחדו** – האחד ערעורה של רשות המסים בעניין **בית חוסן** בו נקבע כי אין לראות ברכישה העצמית כחלוקת דיבידנד; והשני ערעורו של **מאיר סיידה** שבו נקבע כי יש לחייב במס על קבלת דיבידנד בשל אירוע הרכישה העצמית.

בית המשפט בחן את הסוגייה, האם רכישה עצמית של מניותיה של חברה באופן דיספורפורציונאלי (שאינו "פרו-רטה") מהווה הכנסת דיבידנד בידי בעלי המניות הנותרים ששיעור החזקתם עלה.

בית המשפט העליון הפך ברוב דיעות (של השופטת רונן והמשנה לנשיאה פוגלמן, כנגד דעת המיעוט של השופט שטיין) את החלטת בית המשפט המחוזי בעניין בית חוסן ודחה פה אחד את ערעורו של הנישום מאיר סיידה. נקבע:

- בחברות שהן מעין-שותפויות, ישנו קושי בהתחקות אחר המטרה הדומיננטית של עסקת רכישת המניות ובהבחנה בין האפשרויות השונות של אינטרס החברה ו/או אינטרס בעלי המניות.
- יש להחיל דין אחיד בכל המקרים של רכישה עצמית של מניות בחברות שהן מעין-שותפויות, בעיקר משיקולים של וודאות ואחידות בגביית המס.
- בעקבות כך שישנה הנאה משותפת, הן לבעל המניות היוצא והן לבעל המניות הנותר, יש למסות את בעלי המניות לפי החלופה הראשונה [בחוזר מס הכנסה 2/2018](#): כלומר, יש לראות את בעלי המניות כולם (ערב המכירה) ככאלו שקיבלו דיבידנד בגובה שווי המכירה (לפי חלקם היחסי ערב המכירה). לאחר מכן, רכישה של החזקתו של בעל המניות היוצא בידי בעל המניות הנשאר בסכום הדיבידנד ברוטו שהתקבל בידי בעל המניות הנשאר. תוצאה אחרת שלפיה הכלל המשפטי יחייב את בעל המניות הנותר במס על דיבידנד בגובה שווי הרכישה כולו, עשויה להטיל עליו חבות מס שאינה מוצדקת.

נוסיף ונציין כי בעמדת מיעוט, השופט שטיין הציג שלוש דוגמאות לעסקאות אפשריות בחברה פרטית שבה שני בעלי מניות וקבע שיש למסותן באופן שונה: הראשונה היא עסקה שמטרתה שינוי במבנה האחזקות של החברה מבלי שיתלווה לכך אינטרס של החברה כחברה, וכאשר לבעל המניות הנותר לא היה עניין מלכתחילה לרכוש את מניותיו של בעל המניות היוצא- במקרה זה יש להטיל על בעל המניות הנותר מס דיבידנד של 50% משווי העסקה; השנייה, עסקה שגם מטרתה היא שינוי במבנה האחזקות של החברה מבלי שיתלווה לכך אינטרס של החברה, אלא שהפעם קיים סכסוך בין בעלי המניות, ובעל המניות הנותר מעוניין להוסיף לנהל את החברה ללא בעל המניות היוצא- במקרה זה יש להטיל על בעל המניות הנותר מס דיבידנד של 100% משווי העסקה; והשלישית, נוגעת למצב בו העסקה נועדה בעיקרה להיטיב עם החברה כחברה על ידי קידום עסקיה, כלומר אינטרס החברה הוא הדומיננטי (וזוהו המקרה לדעתנו בעניין בית חוסן)- במקרה שכזה אין להתייחס לעסקה כאל עסקה לחלוקת דיבידנד.

לצפייה בחוזר המלא – לחצו כאן

לצפייה בפסק הדין – לחצו כאן

למידע ופרטים נוספים:

אופיר סולמי, רו"ח, שותף, חטיבת המס, טלפון: 03-6085513
דני גבאי, רו"ח ועו"ד, דירקטור, חטיבת המס, טלפון: 03-6085532
אביה מנחם, רו"ח, מנכ"ל בכיר, חטיבת המס, טלפון: 054-5912955

אין להסתמך על תוכן חוזר זה ו/או לעשות בו שימוש כלשהו מבלי לקבל עצה מקצועית מתאימה, שכן אין מטרת החוזר אלא להסב את תשומת לבך לאמור בו.

© כל הזכויות שמורות.

Get in touch

www.deloitte.co.il

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Israel & Co. is a firm in Deloitte Global Network. Deloitte Israel Group a leading professional services firms, providing a wide range of world-class audit, tax, consulting, financial advisory and trust services. The firm serves domestic and international clients, public institutions and promising fast-growth companies whose shares are traded on the Israeli, US, European and foreign capital markets.

© 2023 Deloitte Israel & Co.